

Thema: Wat is wijsheid?

Voorgangers: Frank Bockholts en Mieke Mol
Cantor: Wim Delhaes
Piano: Remco Feenstra
Techniek: Armand Klaassen / Harry de Bot
Lichtje vd mnd: Mary Roelofs

Paaskaars brandt Mededelingen

Klankschaal Aansteken Oasekaars

Openingslied: Het lied van de oproep ten leven, coupletten 1, 2 en 5, GvL 615

Welkom en inleiding

Goede avond en van harte welkom, jullie hier aanwezig en ook aan jullie thuis. Laten we deze viering beginnen met het teken dat ons christenen verbindt: in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Ja, wat is wijsheid? Dat is de vraag die bij mij opkwam toen ik zag welke lezingen er voor vandaag in het rooster staan. Wat is wijsheid? Hoe vaak stellen we ons die vraag als je weer eens tegen een probleem aanloopt. Je kunt het verzuchten in de zin van wat nou weer? Je kunt het ook zeggen met het idee van even nadenken, wat is nu verstandig, wat is wijsheid? Hoe kan ik me nu het best gedragen? Een panklaar antwoord zul je nu hier, vanavond niet krijgen, maar wel hopelijk voldoende stof om over na te denken.

Laten we daarom bidden tot God, om tot inzicht te komen.

Openingsgebed

Liefdevolle God, aan het begin van deze viering vragen wij: maak het stil in ons opdat wij kunnen luisteren naar jouw woord. Maak ons ontvankelijk zodat wij verstaan wat Jij van ons wilt. Dat wij niet zomaar horen wat wij willen horen, maar dat wij horen en verstaan wat wij nog niet weten of niet willen weten. Dat wij uit oude en bekende verhalen nieuwe inspiratie krijgen. Dat vragen wij nu en alle dagen die volgen. Amen

Gebed, een roep om verbetering van onszelf

Goede God, U wacht op ons totdat wij bij onszelf tot inzicht komen en ruimte maken voor U. Kom in ons midden, doorlicht met uw woord ons bestaan. Sta ons bij en begeleid ons, op dit ogenblik, in dit leven op weg naar gerechtigheid en vrede. Amen.

Vredewens

Als wij vrede willen, dan zal eerst de vrede in onszelf en met onszelf een plaats moeten krijgen. Weg met alle weerstand, weg met boosheid, weg met alle stress die de oorzaak vindt in een wereld buiten ons om. Vragen wij Christus Jezus om ons naar zijn voorbeeld daarbij genadig te helpen zodat wij vrede kunnen uitstralen naar allen om ons heen. Wensen wij elkaar die vrede toe. De vrede van Christus.

Vredelied Vrede voor jou (3x)

Lezing uit Wijsheid 7, 7-11.

Salomo's lofzang op de wijsheid (Vrouw Wijsheid die God al bijstond bij de schepping van de wereld)

Dus bad ik om inzicht, en het werd mij gegeven; ik heb gesmeekt, en mij werd een wijze geest geschonken. Ik verkoos wijsheid boven scepters en tronen, rijkdom viel bij Vrouw Wijsheid in het niet. Ze was voor mij onvergelijkbaar met de kostbaarste edelsteen; naast haar waren bergen goud niet meer dan een hoopje zand, en met haar vergeleken was zilver maar slijk. Ik beminde haar meer dan gezondheid en schoonheid. Ik verkoos haar boven het licht, want ze schitterde zonder ophouden. Tegelijk met haar ontving ik alle andere goede dingen, ze schonk onmetelijke rijkdom. Ik was verheugd over al die gaven, omdat zij het was die ze meebracht, hoewel ik toen nog niet besepte dat zij de bron was van dat alles. Onzelfzuchtig heb ik haar verworven, onbaatzuchtig geef ik haar door, zonder haar rijkdom te verbergen. Zij is voor mensen een onuitputtelijke schat; wie haar verwerft raakt bevriend met God, die mild gestemd is door de gaven die de wijsheid meegeeft.

Lied: Deze wereld omgekeerd, GvL428

Evangelie: Marcus, 10, 17-27

Er kwam iemand naar Jezus toegelopen, voor Hem op de knieën viel en vroeg: "Goede meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?" Jezus antwoordde: "Waarom noemt u mij goed? Niemand is goed, behalve God. U kent de geboden: pleeg geen moord, pleeg geen overspel, steel niet, leg geen valse getuigenis af, bedrieg niemand, toon eerbied voor uw vader en moeder." Toen zei de man: "Meester, sinds mijn jeugd heb ik me daaraan gehouden." Jezus keek hem liefdevol aan en zei tegen hem: "Eén ding ontbreekt u: ga naar huis, verkoop alles wat u hebt en geef het geld aan de armen, dan zult u een schat in de hemel bezitten: kom dan terug en volg mij." Maar de man werd somber toen hij dit hoorde en ging terneergeslagen weg; hij had namelijk veel bezittingen.

Jezus keek de kring rond en zei tegen zij leerlingen: "Wat is het moeilijk voor rijken om het koninkrijk van God binnen te gaan." De leerlingen schrokken van zijn woorden. Maar Jezus zei nog eens uitdrukkelijk: "Kinderen, wat is het moeilijk om het koninkrijk van God binnen te gaan: het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk van God binnen te gaan." Nu waren ze nog meer ontzet, en ze zeiden tegen elkaar: "Wie kan er dan nog gered worden?" Jezus keek hen aan en zei: "Bij mensen is dat onmogelijk, maar niet bij God, want bij God is alles mogelijk."

Lied: Tot U ben ik gezonden. Coupletten 1,2 en 4, GvL 469

Levend woord

De lezing uit het boek Wijsheid begint met: dus bad ik om inzicht. Dat is denk ik ook een voorwaarde als je je afvraagt: Wat moet ik nu, waar vind ik antwoord? Wat is wijsheid? Ik hoef maar een paar voorbeelden te noemen waarin iedereen diezelfde vraag stelt. Kijk naar de politiek. Kijk naar de vragen die ons allemaal min of meer bezighouden. Klimaat, wonen, geweld in de wereld, vluchtelingen. Bij al deze vragen komt steeds weer naar boven: Wat is wijsheid. Wijsheid vraagt om inzicht. Kennis van zaken. Uit onderzoek blijkt dat veel protesten onterecht zijn door gebrek aan kennis. Veel ophef en negatieve berichten komen voort uit onkunde, waarbij de media ook niet altijd het juiste spoor volgen. Volgens het woordenboek staat wijsheid voor kennis, goed overleg en voorzichtigheid. Dat is veel meer

dan pure feitenkennis.

Wijsheid is verbonden met liefde en Inzicht. Het staat voor kijken met het oog van de geest, begrip, beschouwing, opvatting.

Daarmee komt ook de vraag naar boven: waarom ben ik hier, wat doe ik hier en wat wordt er van mij verwacht? De zin van het leven, wat is dat?

Joris Linssen heeft een programma op de tv dat gaat over spiritualiteit, bijvoorbeeld over het Boeddhisme. Prachtig om inzicht te krijgen hoe dat beleefd wordt. Wat daarin opvalt is dat de persoonlijke relatie met God zo de boventoon voert, terwijl in het Christendom juist de nadruk ligt op gemeenschap. Oog voor elkaar, wat kan ik betekenen voor de samenleving, waar kan ik het verschil maken? Durf ik om hulp te vragen? Dat is ook een vraag die bij mij opkomt als ik probeer te begrijpen als iemand hulp zoekt bij therapeuten vanwege burn-out, relatieproblemen, of zingevingsvraagstukken. De meeste behandelingen beginnen met je los te maken en je te concentreren op jezelf, opkomen voor jezelf. Puur het functioneren van jezelf. Maar je kunt je niet losmaken uit je omgeving, hoe lastig dat soms is. We hebben elkaar allemaal nodig. De bakker kan niet zonder de boer en de molenaar en wij moeten naar de winkel kunnen om ons brood te kopen.

De winkelier heeft klanten nodig en wij hebben de winkelier nodig.

De bankier heeft klanten nodig en zelfs de misdadiger heeft slachtoffers nodig.

De vraag is steeds weer: hoe krijg je mensen bij elkaar die hun ego kunnen loslaten en beseffen dat samenwerking altijd tot beter resultaat leidt. Een paar sprekende voorbeelden: kijk eens naar de coaches van de Nederlandse voetbalelftallen, of de tot beste burgemeester van de wereld uitgeroepen Aboutaleb. Waarom krijgen Louis van Gaal en Sarina Wiegman zo'n geweldig elftal op de been? Wat doet burgemeester Aboutaleb zo bijzonder? Omdat ze zich verdiepen in de individuele mens en rekening houden met de persoonlijke kwaliteiten en tekortkomingen. Het zijn geen bestuurders die de baas spelen, maar leiding geven vanuit medemenselijkheid en rekening houden met de persoonlijke mogelijkheden. De baas spelen vanuit een machtspositie levert weerstand op en drijft mensen uit elkaar. Het hoofd van het Sociaal en Cultureel Planbureau, Kim Putters hamert er in Den Haag steeds op: Politiek jullie lopen achter juridische procedures aan en vergeten de menselijk maat! Luister wat mensen nodig hebben en laat zien wat dienstbaarheid is in plaats van regels. Jezus zei precies hetzelfde tegen de Schriftgeleerden en farizeeërs. Het ontstaan van Oase is daar ook een voorbeeld van.

Maar het beste voorbeeld van een leider die mensen meeneemt door inzicht en wijsheid is ongetwijfeld Jezus zelf die in slechts een paar jaar een enorme invloed heeft gehad op de maatschappelijk ontwikkelingen en denkwijzen in deze wereld.

Als we zinvol bezig willen zijn, als we behoefte hebben aan een leefomgeving waarin we ons prettig voelen dan vraagt dat om inzicht en wijsheid. Dan vraagt dat een bijdrage van ons persoonlijk. We zijn allemaal onderdeel van een samenleving met goede en kwade kanten. Onze eigen inbreng daarin lijkt misschien heel beperkt, maar blijkt in de praktijk wel degelijk belangrijk te zijn. Daarbij is je eigen gevoel en intuïtie ook belangrijk. Zeker als dat gevoed wordt vanuit onze christelijke waarden.

Dat is ook wat Jezus probeert duidelijk te maken aan die rijke jongeling uit het evangelie die de vraag stelt: Wat moet ik doen om het beste uit mezelf te halen, om te doen wat mij als medemens waardevol maakt, om te doen van wat er van mij verwacht wordt? Hij vraagt Jezus om inzicht en om wijsheid. Jezus kijkt hem liefdevol aan omdat hij ziet dat de vraag uit eerlijkheid gesteld wordt. En dan wordt het moeilijk, want wie wil er nu alles waar hard voor gewerkt is zo maar loslaten en weggeven.

Wat zou jij, vanuit je eigen situatie aan Jezus willen vragen als je voor hem stond? Is dat de vraag: doe ik het goed? Schouderklopje? Mijn vraag zou zijn: wat kan ik beter doen, waar moet ik op letten?

Laten we, ondanks internet en social media, vooral beseffen dat persoonlijke aandacht, een blik in elkaars ogen en elkaars aanwezigheid voelen, het meest belangrijk is.
Ik wens ons allemaal veel inzicht en wijsheid.

Stilte Pianospel/orgel

Geloofsgebed

Wij geloven in Jezus van Nazareth
die leefde en werkte tussen armen als één van ons.
Hij was machtig in woord en daad,
kwam op voor de verdrukten
en verdedigde de zaak van de zwakken als de zijne.
Hij liep langs de wegen
en nodigde de mensen uit van elkaar te houden.
Hij doorstond de gesel van de machtigen
en stierf uit liefde voor al zijn broeders.

Wij geloven in Jezus en in zijn doel:
een wereld van iedereen en voor iedereen,
een wereld van vrije mensen, een broedermaal.
Wij geloven in Jezus en in zijn doel:
een stad zonder hongerige kinderen op straat,
zonder gefolterde gevangenen,
geen bedelaars,
een wereld van vrede.

Wij geloven in de verrezen Jezus,
de Weg, de Waarheid en het Leven,
aanwezigheid die sterkt,
voortstuwt en moed geeft.
Wij geloven in Jezus die ons opwekt.
Wij geloven in Jezus, 'God van de armen',
hoop van de zwakken.
Wij geloven in de Vader, de Zoon en de heilige Geest,
uiteindelijk middelpunt
van verzoening, liefde en vrede.

(van Basisgemeenschap in Colombia, Latijns Amerika)

Voorbede met acclamatie: Keer u om

Na de moeilijke tijd die achter ons ligt, past ons ook dankbaarheid;
omdat we er mogen zijn; voor deze mooie aarde die ons gegeven is, en waarvoor we de zorg samen
willen delen.

Om het goede dat corona ons ook heeft gebracht; zorg en aandacht voor elkaar, hulp aan wie dat nodig
heeft, een vriendelijk woord, een soberder leven.

En ik ben dankbaar omdat we weer hier kunnen samenkomen, samen zingen, en –wie weet- binnenkort ook weer samen het brood delen.

Om wijsheid wil ik bidden, dat we de grenzen van ons bestaan onder ogen durven zien, en dat we eruit leren dat bezit niet leidt tot waardevol leven.

Om inzicht bid ik; dat we onze medemens nooit beoordelen op basis van aanzien en macht. Maar dat we oprechte belangstelling hebben voor wie hij of zij werkelijk is.

Om vrede bid ik; in Afghanistan, in het Midden oosten, in Afrika. Dat niet langer mensenlevens geofferd worden in een machtsstrijd om eigen gelijk.

Voor onszelf bid ik; dat we aandacht hebben voor de wereld om ons heen, en op durven komen voor mensen in nood.

Dat we de wijsheid verstaan om los te laten wat overbodig is, afstand durven doen van materiële zekerheid. Om in vrijheid de weg te kunnen gaan waartoe ieder van ons geroepen is.

Eigen intenties en stilte voor gebed.

Lichtje vd maand

Onze Vader

Brood voor onderweg

In ieder huis staat een tafel, huiselijke kring van eten en drinken, geven en nemen, deel hebben aan elkaanders lief en leed, kans op vrede en geluk, kans op begrip, acceptatie en vriendschap voor iedereen. Ook hier staat een tafel voorzien van brood, teken van mensen die eenheid zoeken verder dan hun eigen huis en haard, teken van mensen die spreken en bidden met elkaar, die elkaar van dienst willen zijn, elkaar de hand reiken met woorden van begrip en vrede.

(Wij nemen de mandjes met brood)

Dit brood staat symbool voor delen en op weg gaan naar een land waar een tafel voor allen staat, de tafel van de mensen, broederschap van God, brood en vrede voor iedereen, niemand vergeten, zoals God geen mensen vergeet. Amen

Lied: Dichtbij en ver 3 coupletten, GvL 515

Slotgedachte

Het evangelie gaat over de rijke jongeling die door Jezus weggestuurd wordt met de opdracht om alles te verkopen en af te staan aan allen die het broodnodig hebben. De jonge rijke druipt af en de suggestie wordt gewekt dat hij dat niet doet omdat hij dat niet over zijn hart verkrijgen kan.

Maar hoe het werkelijk met hem gegaan is, staat niet beschreven.

Stel nou dat hij iemand is tegengekomen aan wie hij zijn ervaring vertelt en hij zegt dan: 'Ik heb Jezus, die man uit Nazareth, ontmoet. Ik vroeg hem wat ik moest doen om het eeuwig leven te verdienen. Ik moest alles verkopen. Maar dat kan ik niet. Ik kan toch niet alles loslaten? En ik droop af. Maar wat keek Jezus mij liefdevol aan. Wat een diepgang in zijn ogen, wat een intens warm gebaar. Het was net of God mij zelf aanraakte.'

En al vertellend aan die vriend kwam hij tot inzicht en zag hij dat al wat hij bezat, hem niet gelukkig maakte. Het leven ging aan hem voorbij, altijd maar die zorg voor zijn bezit. Hij begon te delen met mensen die het arm hadden. Hij zag de vreugde bij hen en werd er zelf ook blij van. Hij was een ander mens geworden. Door te delen van wat hij had, door er te zijn voor anderen en door niet angstvallig vast te klampen aan zijn bezit, had hij veel vrienden gekregen. Niet omdat hij iets aan hen gaf, maar omdat hij zich openstelde voor hen en zij voor hem. Jezus had bij de opsomming van de geboden er nog eentje extra genoemd: je zult niemand oplichten. En dat had hij weleens gedaan; mensen tekort gedaan en alles zelf gehouden. Nu voelde hij zich pas echt door de vele vrienden om hem heen. Dit staat allemaal niet in de bijbel, maar het zou zo maar waar kunnen zijn.

Dankwoordje

Zegenwens

God, zend ons dan nu op weg,
als mensen die geloven,
die banden kunnen smeden,
die grenzen overschrijden,
die mildheid kunnen brengen,
die troosten en nabij zijn,
die vreugde kunnen geven,
die broeder en zuster durven zijn.
Zend ons dan nu op weg
als mensen die vertrouwen, de toekomst tegemoet.
In de naam van de Vader, de zoon en de Heilige Geest Amen.

Slotlied: Uit uw hemel zonder grenzen, GvL 530